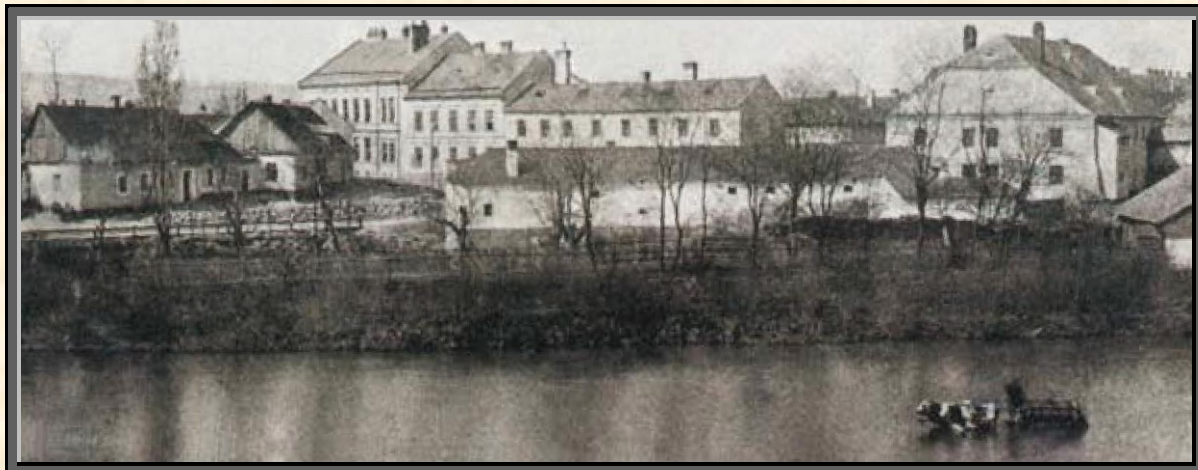

Zapomenutý Přerov

Kryškův mlýn

Zatímco v minulosti se v Kryškově mlýně na pravém břehu Bečvy pilně pracovalo a skřípěla v něm mlýnská kola, dnes je pod jeho střechou největší sportovní centrum v Přerově. Sportovně ladění Přerované se tu věnují fitness, kruhovým tréninkům, badmintonu nebo relaxačním masážím. Pojďme se ale ohlédnout dál do historie, kdy sem koňské povozy přivážely obilí a pohanku a zpět si statkáři a rolníci odváželi pytle s moukou.

Historie mlýna, v němž je dnes sportovní centrum, sahá až do 16. století

Na pravém břehu Bečvy naproti takzvanému Velkému mlýnu povolil 22. února roku 1508 Vilém z Pernštejna Mikuláši a Janu Hulínským zřídit v Přerově druhý mlýn. O čtyřicet let později vyhověl Jan z Pernštejna žádosti přerovských měšťanů a dovolil jim i nadále brát vodu z panských rybníků, kterým se od starodávna dostávala voda na obecní rybníky mezi Předmostím a Dluhonicemi. Jednalo se vlastně o náhon Strhanec vyvedený z Bečvy u Lipníku.

V roce 1660 mlýn obec na čas postoupila vrchnosti na splátku obecních dluhů a později jej pronajímala. Po roce 1749, kdy vyhořel na levém břehu Bečvy Velký mlýn a už nikdy nebyl obnoven, byly v Přerově v provozu celkem tři mlýny.

V roce 1816 si přerovští mlýnáři stěžovali na nedostatek vody způsobený svévolným jednáním mlýnářů na lipnickém panství v Malých Prosenicích a v Podolší u Oseka.

Roku 1863 bylo v létě takové sucho, že člověk mohl Bečvu u nádražního mostu překročit suchou nohou. Nebyla píce a muselo se zabít mnoho dobytka. Mlýny nemlely a lidé si museli mlít na kamenných ručních mlýnech. Tenkrát mlýnář Urbánek zřídil u mlýna na pravém břehu velkou pekárnu a sklady chleba. Těž postavil malou lokomobilu, aby za nedostatku vody mohl mlít.

Po Urbánkovi mlýn několikrát změnil majitele, až jej v roce 1884 koupil v dražbě Ignác Heger za 64 300 zlatých. Ten zde provozoval mlýnářskou živnost a od roku 1903 obchod luštěninami. Heger mlýn vybavil novými stroji a zvelebil tak, že se stal vyhledávaným v celém okolí. V šalandě bývalo často veselo a sedláci z jiných okresů zůstávali ve mlýně i přes noc. Ignác Heger se od 1. dubna 1912 své živnosti vzdal ve prospěch syna Julia. Ten mlýn zdokonalil novými mlecími stroji a k pohonu použil v roce 1916 místo tří velkých vodních kol dvou Francisových turbín o síle 110 HP. Mlýn měl roku 1915 vodní síly 120 HP, parní 50 HP. Roku 1924 pracovalo v Hegerově mlýně 18 dělníků.

Zapomenutý Přerov

Pohled na Přerov, v popředí mlýn (Julius Heger)

Po smrti Julia Hegera v roce 1923 připadla firma synovci zemřelého Karlu Kryškovi, který mlýn v roce 1926 zmodernizoval a rozšířil. Mlýn byl zařízen na zpracování dvou vagonů obilí denně. Od roku 1947 se změnil název Hegerova mlýna na „Kryška Karel, mlýn v Přerově“.

Kryškův parní mlýn na přelomu 30. a 40. let 20. století

Po druhé etapě znárodnění byl mlýn začleněn do Severomoravských mlýnů podniku Olomouc. V roce 1951 byla v objektu zřízena pekárna, později šrotovna. Zemědělský nákupní a zásobovací podnik, jej využíval jako sklad krmiv. V létě roku 1964 došlo v objektu k požáru a vyhořel krov a horní strop nad druhým patrem. V roce 1965 v něm byla zřízena míchárna krmiv. Z původních hospodářských stavení ve dvoře se staly garáže pro autoškolu.

V prosinci 1997 koupila objekt i pozemky bývalého mlýna, který byl navíc poškozen povodní, soukromá přerovská firma. Dva hospodářské objekty zasanovala, protože hrozilo jejich zřícení. V roce 2000 byl bývalý mlýn otevřen veřejnosti jako obchodní a sportovní centrum.

Zdroj: Přerovské listy (2016)